

Betreft: Wijziging van de Wet milieubeheer voor een nationale circulaire plastic norm

Datum: 31 Mei 2024

Holland Bioplastics onderschrijft de doelstellingen van de circulaire plastic norm, nl. duurzaam grondstofgebruik, voor een schoner milieu, een beter klimaat, leveringszekerheid van grondstoffen en biodiversiteit.

De NCPN wil de inzet van recycalaat en biogebaseerde polymeren verplichten. Er wordt daarbij gekozen voor een handelssysteem met een verplichte verwerking van gerecycleerde – en/of biogebaseerde materialen voor de afzet in Nederland. Het Memorie van Toelichting geeft aan dat: *“De nationale circulaire plastic norm gaat in per 1 januari 2027 met een percentage dat oploopt naar een hoger percentage in 2030”,* en dat *“De exacte hoogte van de jaarverplichting zal nog in een AmvB worden vastgesteld”,* maar dat *“een maatvoering van 25 tot 30 procent in 2030 lijkt vooralsnog haalbaar”.*

Algemene punten:

In de paragraaf Beleidstheorie worden een tweetal veronderstellingen gemaakt:

1. in het Memorie van Toelichting staat: *“Een van de voornaamste obstakels is dat er te weinig vraag is naar recycalaat en biogebaseerde polymeren zo lang polymeren bestaande uit primaire fossiele grondstoffen (hierna: virgin plastic) goedkoper zijn. Zo lang deze disbalans op de markt voortduurt, is sprake van marktfalen in de transitie naar een circulaire economie “.*

Het marktfalen -van biogebaseerde materialen- kent echter meerdere oorzaken. Zo mogen vele bioplastics op dit moment niet in de PMD-bak, ondanks dat ze mechanisch en/of chemisch kunnen worden gerecycled. En composteerbare verpakkingen mogen niet bij het GFT.

2. Het Memorie van Toelichting geeft aan dat *“Het kabinet heeft maatregelen onderzocht die gericht zijn op het ontwikkelen van de vraag naar recycalaat en biogebaseerde polymeren”* en *“Ook op Europees niveau zijn verplichtingen voor een minimaal aandeel recycalaat “.*

Voor zover bekend zijn de Europese voorstellen echter op het niveau van (eind)toepassingen aangekondigd en daarmee essentieel verschillend van het niveau van de verwerkingsstap in de productieketen, zoals voorgesteld in deze regeling. De keuzes ten aanzien van duurzaamheid en gebruik van gerecycleerde en/of biogebaseerde materialen worden namelijk primair gemaakt op het niveau van eindproducten. Er is dus geen sprake van vraagstimulering op het niveau van eindproducten.

Door de onjuiste veronderstellingen is de verwachting is dat het gekozen instrumentarium daarom niet doeltreffend zal zijn. Ook de verwachtingen in de memorie van Toelichting dat producenten versneld zullen investeren en dat de regeling investeringszekerheid zal geven zijn onjuist, omdat bijv. de regeling in 2030 al weer geëvalueerd zal worden. Ook de verwachting dat er minder zwerfafval in het milieu zal belanden is niet onderbouwd en onjuist omdat er geen voorwaarden worden gesteld op gebied van afvalverwerking.

Commentaarpunten Wijziging van de Wet Milieubeheer

- Artikel 9.9.1.1

“circulaire polymeren: polymeren op basis van koolstofhoudende grondstoffen die afkomstig zijn uit de biosfeer, de atmosfeer of de technosfeer en die het gebruik van extra fossiele koolstof uit de geosfeer vermijden of vervangen.”

Het begrip circulariteit gaat breder dan de herkomst van grondstoffen. Het is daarom beter om de term circulaire polymeren niet te gebruiken, en ‘gerecycleerde en/of biogebaseerde polymeren’ te gebruiken

- Artikel 9.9.2.1

“3. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen voor de toepassing.... c. polymeertoepassingen worden uitgesloten”. Om aan te sluiten bij Europese wetgeving kan beter worden gekozen voor een regeling op het niveau van eindproducten. Een betere tekst is dus: "c. polymeertoepassingen worden aangewezen"

Het advies van Holland Bioplastics is om:

- Een instrument voor toepassing van gerecycleerde en/of biogebaseerde materialen op het niveau van eindtoepassingen te kiezen
- Sluit voor de keuze aan bij Europese wetgeving, zoals de concept EU regelgeving Verpakkingen (PPWR), Waste Framework Directive en de Fertilizer regulation
- Houd bij de ontwikkeling van het instrument rekening met alle aspecten van circulariteit, duurzaamheid en milieu-impact en stimuleer hiervoor flankerend beleid.
- Maak gebruik van bestaande en internationaal erkende certificering voor biogebaseerde materialen (bijv. voor bio-based gehalte en duurzaamheid)